

Årsrapport 2018

FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN

En del af Skole og Forældre

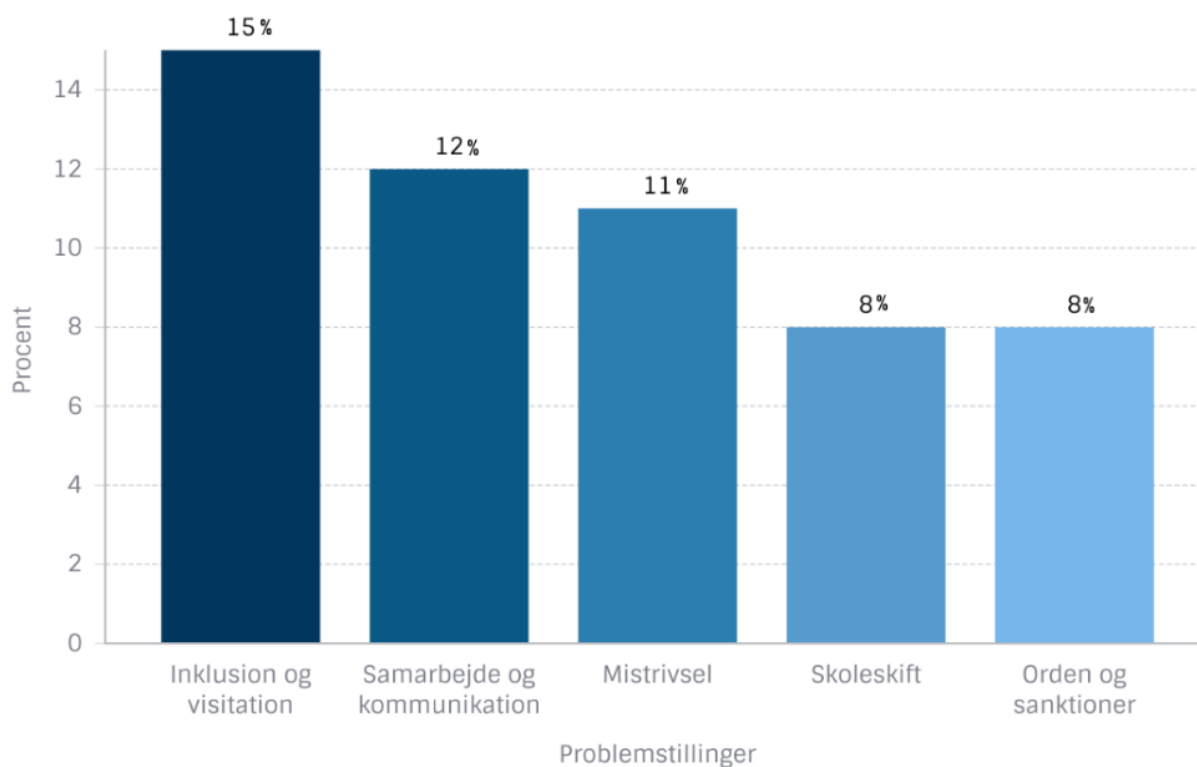
Indhold

Resume	3
Henvendelser	4
Antal henvendelser.....	4
Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen	5
Børnenes alder og køn.....	5
Skoleform.....	7
Hjemmeside	8
Problemstillinger	9
Inklusion og visitation.....	10
Samarbejde og kommunikation	11
Mistrivsel	12
Skoleskift.....	12
Orden og sanktioner	13
Om Forældrerådgivningen	15
Mission	15
Vision	15

Resume

- I 2018 har der været 1425 henvendelser til Forældrerådgivningen.
- [Hjemmesiden www.foraeldreraadgivning.dk](http://www.foraeldreraadgivning.dk) har haft 98.832 unikke besøgende
- De problemstillinger, som oftest gav anledning til at kontakte Forældrerådgivningen var:

Figur 1: Top fem over de problemstillinger, der oftest giver anledning til at kontakte Forældrerådgivningen

Samlet set henvender de fleste forældre sig med spørgsmål om:

- manglende begrundelse for den afgørelse en skoleleder har truffet
- manglende inddragelse i beslutninger vedrørende deres barns skolegang eller trivsel
- et barns behov for specialundervisning eller specialpædagogisk støtte, der tilsidesættes med henvisning til dårlig økonomi

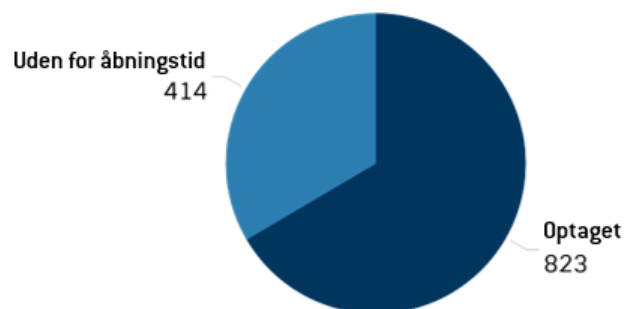
Henvendelser

Antal henvendelser

I 2018 har der i alt været 1425 rådgivninger i Forældrerådgivningen.

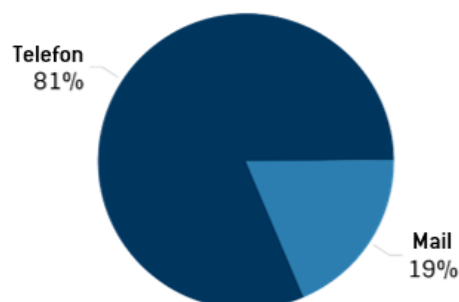
Der har været 1158 rådgivninger på telefon i 2018, hvilket er på niveau med antallet i 2017. Udtræk fra vores teleselskab viser dog, at 1237 opkald til Forældrerådgivningen ikke er blevet besvaret, da der enten er blevet ringet uden for åbningstiden eller at rådgiverne har været optaget af anden rådgivning. Derfor arbejdes der i 2019 på at tilpasse åbningstiderne og udvide antallet af rådgivere, så åbningstiderne og tilgængeligheden i højere grad stemmer overens med brugernes behov.

Figur 2: Antal ubesvarede opkald i 2018 fordelt på tidspunkt

Der har været 267 rådgivninger på mail i 2018, hvilket er lavere set i forhold til 2017, hvor antallet var 362. Tilbagegangen i antallet af mails skyldes formentlig, at en kontaktformular på Forældrerådgivningens hjemmeside blev fjernet i foråret som følge af bestemmelserne i Persondataforordningen. Faldet i antallet af rådgivninger på mail viser, at det har betydning for brugerne, at det er nemt at komme i kontakt med Forældrerådgivningen, og at alle ikke nødvendigvis føler sig trygge ved at benytte telefonrådgivningen. Derfor arbejdes der på at tilbyde rådgivning via nye platforme som chat eller SMS i løbet af 2019, så Forældrerådgivningen kan nå flere brugere.

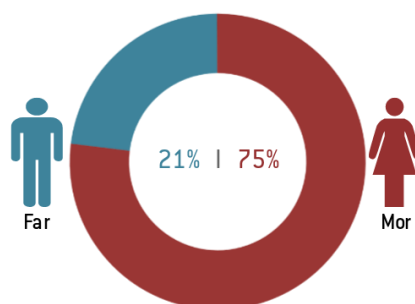
Figur 3: Procentvis fordeling af rådgivningerne fordelt på platform

Hvem henvender sig til Forældrerådgivningen

I 2018 kom 96 % af henvendelserne fra forældrene selv. De resterende 4 % kom primært fra bedsteforældre eller andre familiemedlemmer. Det er oftest mødre, der henvender sig til Forældrerådgivningen idet de stod for 75 % af det samlede antal henvendelser.

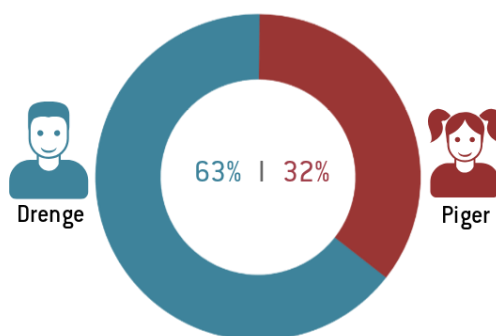
Figur 4: Procentvis fordeling af spørgørs relation til barnet

Børnenes alder og køn

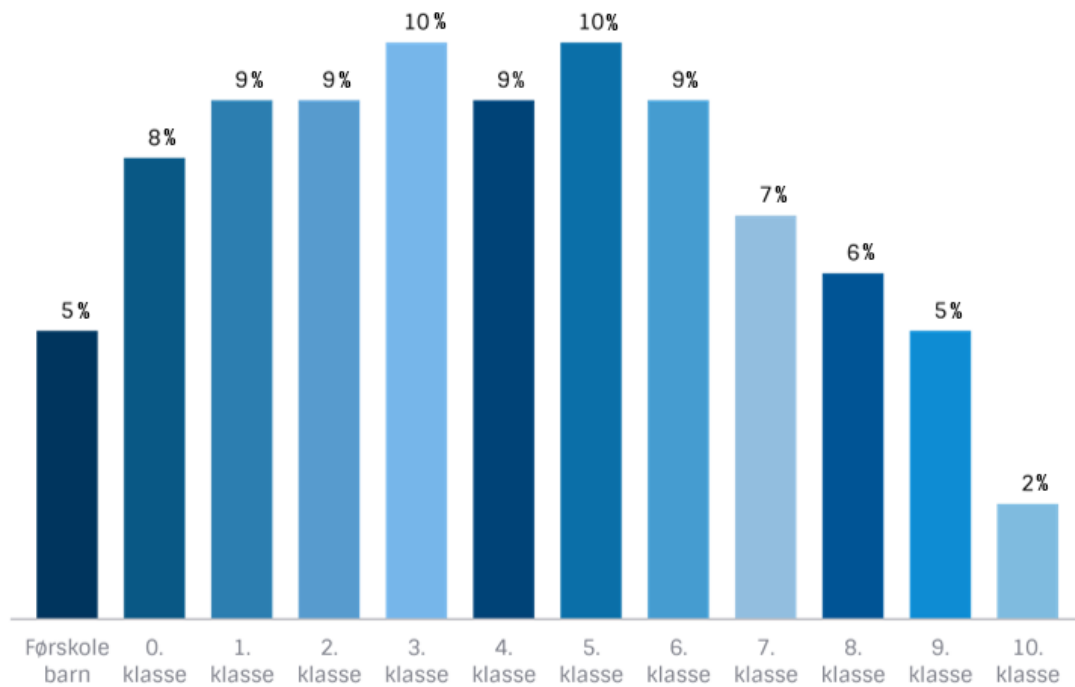
63 % af rådgivningerne sig om en dreng, mens 32 % af henvendelserne drejede sig om en pige. I de resterende 5 % af rådgivningerne blev barnets køn ikke oplyst.

Figur 5: Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på barnets køn

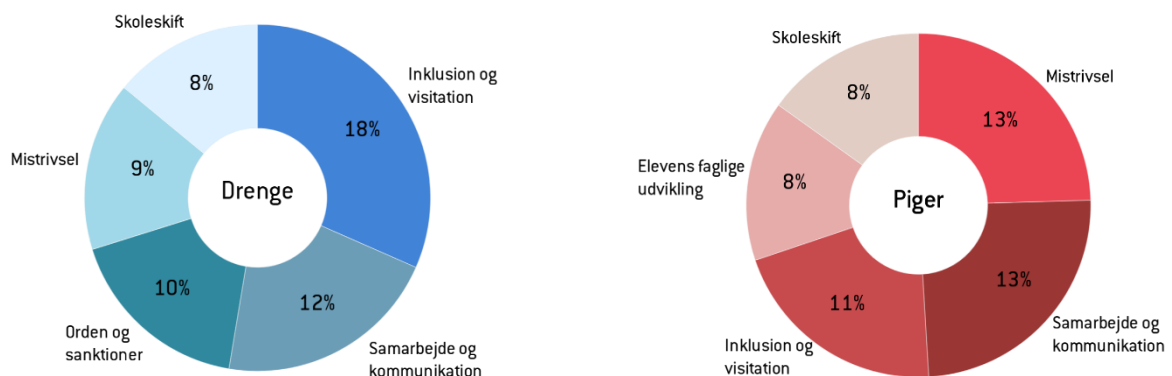
I forhold til alderen på de børn, rådgivningen drejer sig om, fordeler henvendelserne sig jævnt over skoleforløbet, dog med en lille overvægt af henvendelser omkring børn i indskolingen og på mellemtrinnet.

Figur 6: Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på barnets klasstrin

Når henvendelserne til Forældrerådgivningen kategoriseres i forhold til køn ses det, at der er forskel på, hvilke problemstillinger forældrene henvender sig om, afhængig af barnets køn. Når forældrene henvender sig om en pige ses det af nedenstående, at de i højere grad henvender sig med spørgsmål om bl.a. mistriksel og faglig udvikling. Når forældrene henvender sig om en dreng henvender sig i højere grad om problemstillinger som f.eks. inklusion og sanktioner.

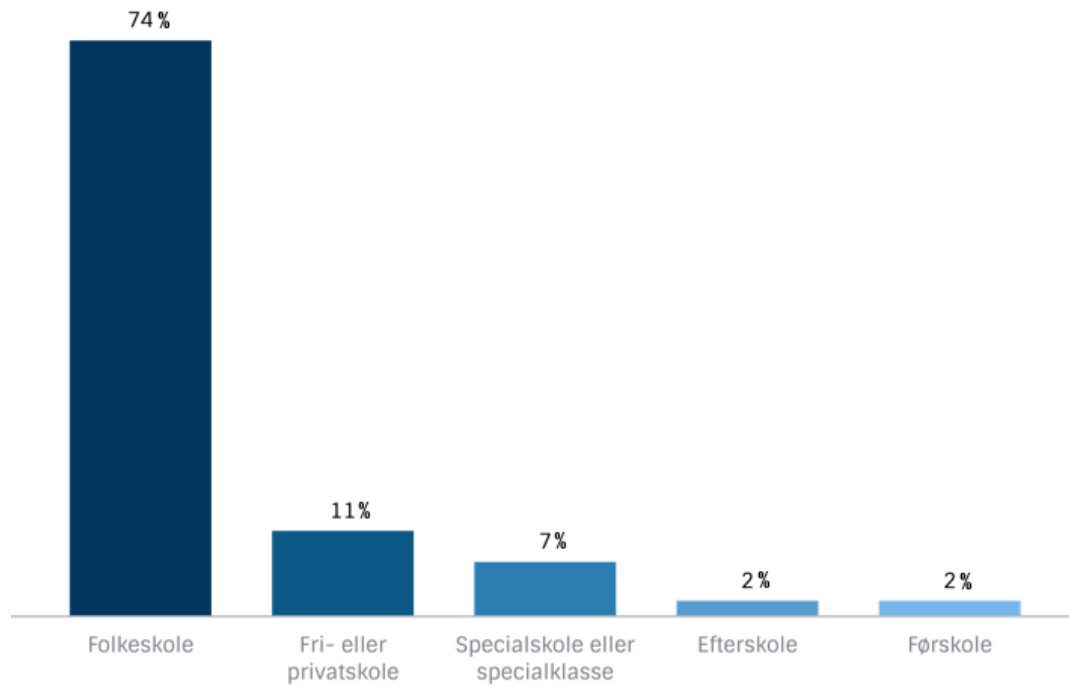
Figur 7: Procentvis fordeling af problemstillinger fordelt på barnets køn

Skoleform

Når rådgivningerne kategoriseres i forhold til i forhold til skoleform, fordeler de sig således:

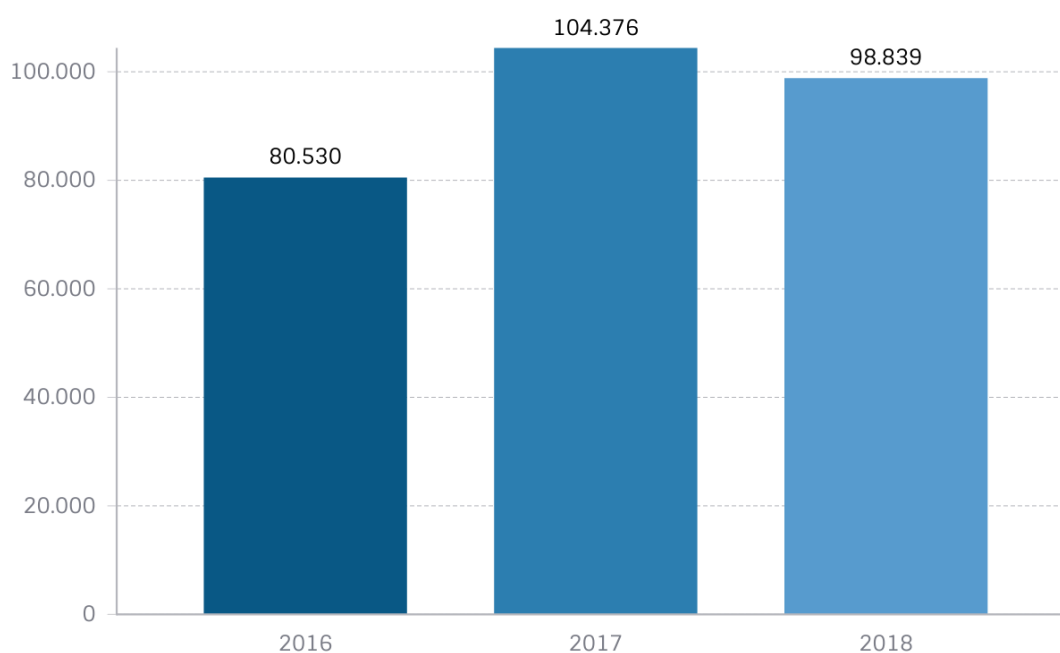
Figur 8: Procentvis fordeling af henvendelser fordelt på barnets skoleform

Hjemmeside

På www.foraeldreraadgivningen.dk kan foraeldre finde raad og vejledning omkring børns skolegang enten via hjemmesidens vidensbank eller anonymiserede "spørgsmål og svar" fra henvendelser til Foraeldreraadgivningens brevkasse. Mange af de foraeldre, der henvender sig til Foraeldreraadgivningen, har allerede orienteret sig på hjemmesiden.

Figur 9: Antal unikke besøg på hjemmeside 2016-2018

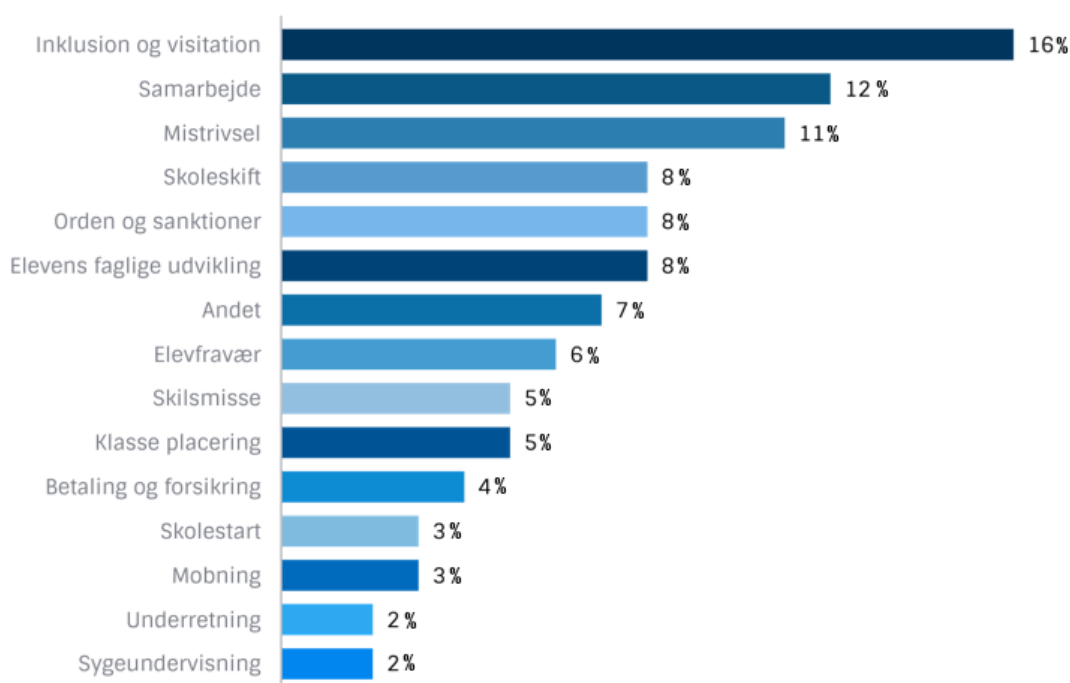

Problemstillinger

Når forældre henvender sig til Forældrerådgivningen er det oftest i forhold til en problemstilling, der kulminerer netop nu. Det kan være en indkaldelse til et møde på skolen eller en episode, der fik bægre til at flyde over. Henvendelserne drejer sig ofte om flere problemstillinger, og kan derfor være meget komplekse.

Figur 10: Procentvis fordeling af henvendelserne fordelt på problemstilling

I det følgende udfoldes de fem problemstillinger, der oftest har givet anledning til, at forældre kontakter Forældrerådgivningen.

Inklusion og visitation

Spørgsmål omkring inklusion og visitation er den problemstilling, der oftest rådgives omkring i Forældrerådgivningen, da 15 % af rådgivningerne omhandler dette emne. Ofte henvender forældrene sig med spørgsmål omkring deres eget barn, der enten modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk støtte eller hvor forældrene mener, at deres barn har behov for støtte.

Forældrerådgivningen ser fortsat en tendens til, at der i sager om tildeling af specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte ofte gives mangelfulde begrundelser for den afgørelse en skole har truffet, hvilket følgende gengivelse af en rådgivning er et eksempel på:

”Dreng med autismediagnose er inkluderet i almen klasse. Drengen har ikke fået tilbudt specialpædagogisk støtte, og skolelederen siger, at der ikke er ressourcer til det og at drengen ikke kan indstilles til PPR, da han allerede har en diagnose. Drengen mistrives og forældrene er meget bekymrede for ham. Moren har selv kontaktet PPR, men der er lang ventetid. Hun er fortvivlet og efterspørger rådgivning i forhold til, hvad familien skal gøre”

Ud over de mangelfulde begrundelser i forhold til tildeling af specialundervisning eller specialpædagogisk støtte ser Forældrerådgivningen også en tendens til, at familiens perspektiver og erfaringer med løsninger der kan imødekomme barnets udfordringer ikke i tilstrækkelig grad tillægges værdi, hvilket det følgende er et eksempel på:

”Barn med behov for genkendelighed og struktur har det svært i skolen. Der er mange vikarer og moren mener ikke, at klassens lærere er gode til at tage hensyn til hendes barn. Barnet reagerer med vredesudbrud både i skoletiden og ved afhentning, og viser tydelige tegn på mistrivsel. Hjemme har familien en meget struktureret hverdag, som har reduceret antallet af konflikter. Der har været gentagne møder på skolen, men moren oplever, at skolen ikke er interesseret i at høre, hvilke positive erfaringer, de har gjort sig hjemme. Moren føler, at skolelederen bare venter på, at de finder en anden skole”.

Det er Forældrerådgivningens vurdering, at antallet af konflikter, der opstår mellem skole og hjem omkring inklusion ville minimeres, hvis elev og forældre i langt højere grad informeres tilstrækkeligt om grundlaget for en afgørelse, og hvis familien inddrages som ligeværdige parter i vurderingen af, hvad skolen kan gøre for at hjælpe barnet.

Endvidere ser Forælderådgivningen en tendens til, at det kan være vanskeligt for elever der går på fri – og privatskoler at få tildelt den specialundervisning eller specialpædagogiske støtte, de har behov for, hvilket nedenstående citat er et eksempel på:

”Vores datter går på privatskole, hvor hun trives socialt. Sagen er den, at hun har det svært fagligt, og vi tror, hun har behov for noget støtte eller specialundervisning. Vi har fået at vide af skolens leder, at specialundervisning ikke er en del af skolens tilbud, så hvad gør vi så nu?”

Samarbejde og kommunikation

I 2018 drejede knap 12 % af rådgivningerne sig om vanskeligheder i samarbejdet og kommunikationen mellem skole og hjem. Dermed er det den problemstilling, som næstflest henvendelser drejede sig om. Vanskelighederne i samarbejdet mellem skole og hjem varierer i konfliktniveau, og er i langt de fleste tilfælde kombineret med andre problemstillinger i forhold til barnets skolegang.

Hovedparten af henvendelserne omkring vanskeligheder i samarbejdet mellem skole og hjem drejer sig om forældrenes samarbejde med skolen om deres eget barn. Kendetegnende for disse henvendelser er, at forældrene oplever, at det kan være vanskeligt at få genetableret en dialog med skolens personale eller ledelse efter en konflikt, hvilket følgende gengivelse af en rådgivning er et eksempel på:

”Familie har gennem længere tid forsøgt at gå i dialog med klassens lærere omkring deres søn, der ikke trives i sin klasse. Lærerne mener, at de skal se tiden an og forsøge at lave flere legeaftaler. Moren har nu skrevet til afdelingslederen, og også forsøgt at ringe. Men der bliver ikke svaret på hendes mails og heller ikke ringet tilbage”.

Vanskeligheder i samarbejdet mellem skole og hjem kan også opstå, når forældrene ønsker at samarbejde med skolens ledelse om en problemstilling, der vedrører en lærer. Det er den følgende gengivelse af en case et eksempel på:

”Mor ringer på vegne af forældregruppe. Deres børns klasse har haft seks klasselærere på fire år. Der er meget uro i klassen, drillerier og forældrene er også bekymrede for det faglige niveau. Den klasselærer, som klassen har fået nu, taler grimt til børnene og har sagt på forældremødet, at klassen nærmest er umulig at være sammen med. Forældrene har henvendt sig til skolelederen, men de afvises med beskeden om, at de skal forsøge at se det positive i tingene”.

Mistrivsel

Mistrivsel er den tredje hyppigste årsag til, at forældre kontakter Forældrerådgivningen. Når et barn mistrives i skolen kan det have mange årsager, og det er ofte nødvendigt at både skole og hjem samarbejder om en tidlig og flersidig indsats, så problemerne ikke ender i en fastlåst situation.

30 % af rådgivningerne om mistrivsel er også kombineret med et længerevarende fravær fra skolen. Mistrivsel og fravær fra skolen kan være eskaleret over længere tid, men det er Forældrerådgivningens vurdering, at mistrivsel og fravær i lige så høj grad rammer elever, der ikke tidligere har udvist tegn på mistrivsel. Fælles for familierne er, at situationen er forbundet med stor afmagt og frustration, hvilket det følgende citat er et eksempel på:

”Det er som om de voksne på skolen bare ikke vil se, at børnene i den klasse ikke fungerer sammen af sig selv. Min søn er gået fra at være velfungerende, glad og i god trivsel i børnehaven til tre måneder inde i børnehaveklassen at være fyldt med vrede og sige, at han bare ville ønske, at han ikke var her (...) Han har været hjemme fra skole i mere end en måned nu. Skolen vil ikke tale med mig om, hvad der kan gøres for at klassen bliver et rart sted for alle at være og de mener, at det kan kun er deres ansvar at hjælpe min søn, hvis jeg tvinger ham i skole.”

Skoleskift

I 2018 drejede 8 % af rådgivningerne sig om skoleskift, og er dermed den fjerde hyppigste årsag til, at forældre kontakter Forældrerådgivningen. Henvendelserne om skoleskift deler sig i to hovedgrupper: dem, hvis barn mistrives, og dem, hvor forældrene er skilt, men er uenige om, hvilken skole barnet skal gå på.

I de familier, hvor mistrivsel er årsag til, at forældrene overvejer et skoleskift, har familien ofte overvejet skoleskiftet over længere tid, og de ønsker rådgivning i forhold til at afklare, om et skoleskift kan være den rigtige løsning for deres barn, hvilket nedenstående citat er et eksempel på:

”Jeg skriver til jer med ønske om at få råd fra en objektiv og faglig vinkel omkring et evt. skoleskift for min datter. Hun trives ikke rigtig i sin klasse, og har selv nævnt flere gange, at hun gerne vil skifte skole. (...) Jeg er ganske enkelt i tvivl om, hvad der er det rigtige at gøre, og vil gerne høre jeres vurdering” (Citat fra mail sendt til Forældrerådgivningen)

Skoleskift kan også være årsag til konflikt i de familier, hvor forældrene er skilt, men stadig har fælles forældremyndighed, hvilket følgende citat er et eksempel på:

"Sagen er den, at jeg og min nye kæreste ønsker at flytte sammen i hans hus 40 km fra, hvor jeg bor nu. Min søn vil gerne flytte, og er OK med, at han skal skifte skole. Min eksmand vil ikke tillade, at vores søn skifter skole, men det er ikke muligt for mig at køre min søn frem og tilbage i skole hver dag og samtidig nå på arbejde. Kan min eksmand virkelig godt spænde ben for skoleskiftet?"

Eksemplet viser, at intentionen om, at forældre med fælles forældremyndighed kan samarbejde ikke altid lader sig realisere. Dette kan placere både skole og barn i en vanskelig situation, og Forældrerådgivningen søger altid at have fokus på barnets bedste i rådgivninger som den ovenstående

Orden og sanktioner

Skolens ordensregler og sanktionsmuligheder er den femte hyppigste årsag til, at forældre kontakter Forældrerådgivningen, idet knap 8 % af rådgivningerne omhandler dette emne.

Når Forældrerådgivningen kontaktes i forhold til ordensregler og sanktioner er der ofte i forhold til en situation, der er kulmineret samme dag. Forældrene er ofte forundrede over skoleledernes afgørelse, og ofte er forældrene ikke blevet hørt inden en sanktion er blevet sat i værk. Det er det følgende citat et eksempel på:

"Vores søn har sammen med nogle andre drenge lavet ballede i et frikvarter, hvor nogle af de yngre elever har følt sig utrygge. Skolen har i dag sendt min søn hjem fra skolen uden at give os besked og bedt ham om at blive hjemme resten af ugen. Vi har først her til aften fået en mail fra skolen om dette. Vi er med på, at vores søn skal opføre sig ordentligt, men undrer os over, at skolen bare kan sende ham hjem. Han er trods alt kun 12 år"

Når en skoleleder træffer en afgørelse om f.eks. bortvisning af en elev stiller forvaltningsloven en række grundlæggende krav til skolerne om, at forældrene skal høres, før der træffes en afgørelse, og at afgørelsen skal begrundes. Dertil kommer, at skolen har pligt til at dokumentere hændelsesforløbet (notatpligt). En ordentlig proces sikrer dels, at forældrene og barnet får mulighed for at give deres version af forløbet, dels at forældre og barn forstår indholdet af afgørelsen og årsagerne til skolelederens afgørelse. Eksemplerne fra Forældrerådgivningen viser, at skolelederne i praksis ikke altid følger de forvaltningsretlige principper. Det er et retssikkerhedsmæssigt problem for børn og forældre, der kan vanskeliggøre samarbejdet mellem skole og hjem.

Forældrerådgivningen kontaktes også af forældre, der oplever, at en inkluderende og anerkendende pædagogik i nogle tilfælde erstattes med restriktive regler, der ligger ud over de bestemmelser, der er hjemmel til i lovgivningen. Det følgende er et uddrag fra et klasseregelsæt fra en specialklasse, som er blevet sendt til Forældrerådgivningen. Det er Forældrerådgivningens vurdering, at de skitserede problemer burde kunne løses pædagogisk:

- *Hvis man har en dårlig dag, og ikke kan lade være med at bande, ringes man hjem*
- *Al elektronik som tablets, iPads eller mobiler må kun benyttes i bestemte tidsrum. Hvis en elev har elektronik fremme i skoletiden, ringes eleven hjem*
- *Adfærd som mobning i skoledagen, træthed, hvor der soves i skoletiden, frustrationer, hvor der ødelægges i klasselokalet udløser, at man ringes hjem*

Om Forældrerrådgivningen

Mission

Forældrerrådgivningen fremmer skolebørns trivsel og læring ved at rådgive og informere forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forbindelse med et barns skolegang.

Vision

Forældrerrådgivningen vil:

- tilbyde en stadig mere kvalificeret og let tilgængelig rådgivning og være alment kendt som den førende rådgivningstjeneste inden for sit felt
- styrke samarbejdet mellem skole og hjem ved at sætte fokus på forældrenes ressourcer, handlemuligheder og ansvar
- bidrage med viden, der kan styrke Skole og Forældres interessevaretagelse

Forældrerrådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forhold til et barns skolegang, kan få anonym rådgivning via telefon eller mail. Udgangspunktet for al rådgivning ved Forældrerrådgivningen er at have fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder i samarbejdet mellem skole og hjem. I rådgivningen lytter vi altid til forældrene, og søger at hjælpe dem med at løse en problemstilling med fokus på, hvad der er bedst for deres barn.

Forældrerrådgivningen er forankret i Skole og Forældre, og er et tilbud til alle skolebørns forældre uanset skoleform. Forældrerrådgivningen har eksisteret siden 2006, og er finansieret af Undervisningsministeriet gennem finanslovsbevillinger i form af driftslignende tilskud.

Forældrerrådgivningen har åbent alle skoledage fra kl. 10.00 til 14.00. Det tilstræbes, at der hver dag er to rådgivere klar til at besvare telefonen. Endvidere tilstræbes det, at spørgsmål via mail besvares inden for tre arbejdsdage.

Rådgiverne ved Forældrerrådgivningen er frivillige, der ulønnet arbejder for at fremme skolebørns trivsel og læring. Alle rådgivere har gennem en årrække beskæftiget sig med børn, familier og samarbejdet mellem skole og hjem ofte som skoleleder eller ansat ved en kommunes Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Ud over de frivilliges erhvervs erfaring sikrer Forældrerrådgivningen gennem kursusforløb, at alle rådgivere har de fornødne kompetencer og ressourcer til at yde en kompetent og professionel rådgivning. Ved udgangen af året var der 20 aktive rådgivere.

Tak for snakken.

Det var virkelig rart at få nogle gode råd til, hvordan vi kommer videre.

Rasmus Edelberg

Landsformand,
Skole og Forældre
Telefon: 23 27 05 38
rae@skole-foraeldre.dk

Anne Klebak

Rådgivningsleder,
Forældrerådgivningen
Telefon: 26 13 99 47
ak@skole-foraeldre.dk

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**
En del af Skole og Forældre